

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 755

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 1 august 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 742 din 14 decembrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală raportate la cele ale art. 375 și ale art. 377 din același act normativ	2–5
Decizia nr. 101 din 5 martie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală	5–7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
924. — Hotărâre privind modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 118/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 742**

din 14 decembrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (4)**din Codul de procedură penală raportate la cele ale art. 375 și ale art. 377 din același act normativ**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală raportate la cele ale art. 375 și ale art. 377 din același act normativ, excepție ridicată de Cornel Varga în Dosarul nr. 594/83/2020 al Tribunalului Satu Mare — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.139D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. Susține că autorul excepției a fost condamnat, pentru săvârșirea infracțiunilor de tentativă la omor și nerespectarea ordinului de protecție, la o pedeapsă rezultantă de 5 ani și 2 luni de închisoare. Arată că dispozițiile criticate se referă la procedura simplificată, neavând legătură cu soluționarea cauzei, autorul excepției fiind judecat în procedura de drept comun.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 15 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 594/83/2020, **Tribunalul Satu Mare — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală raportate la cele ale art. 375 și ale art. 377 din același act normativ**, excepție ridicată de Cornel Varga într-o cauză penală în care autorul excepției a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de tentativă la omor și nerespectarea ordinului de protecție.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține că prin modul de redactare a dispozițiilor de lege criticate se ajunge la o interpretare și aplicare eronată a acestora de către instanțele de judecată, ceea ce determină încălcarea principiului constituțional al accesului liber la justiție, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare. Astfel, dispozițiile art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală nu sunt suficient de clare pentru a permite adaptarea conduitei destinatarilor legii procesual penale (în speță, persoanele care dobândesc calitatea de inculpați) și aplicarea de către instanțele de judecată a acestei norme legale, conform voinței legiuitorului. În esență, autorul excepției susține că din modalitatea de

reglementare nu reiese dacă procedura simplificată se poate aplica și în cazul săvârșirii unei tentative la o infracțiune care se pedepsește cu detențiunea pe viață.

6. Dacă s-ar lua ca punct de reper art. 187 din Codul penal, s-ar ajunge la concluzia că este inadmisibilă cererea inculpatului de judecare în procedura recunoașterii învinuirii atât în cazul în care acesta este trimis în judecată pentru o infracțiune consumată, pentru care legea prevede pedeapsa principală a detențiunii pe viață (de exemplu, omorul calificat, faptă prevăzută de art. 189 din Codul penal), cât și pentru o tentativă la o astfel de infracțiune. Dacă însă s-ar lua ca punct de reper art. 174 din Codul penal, ar trebui să se ajungă la concluzia că este inadmisibilă numai cererea inculpatului de judecare în procedura recunoașterii învinuirii în cazul în care acesta este trimis în judecată pentru o infracțiune consumată, pentru care legea prevede pedeapsa principală a detențiunii pe viață, dar că este admisibilă o cerere formulată de un inculpat trimis în judecată pentru tentativă la o infracțiune pentru care este prevăzută detențiunea pe viață în cazul infracțiunii consumate.

7. **Tribunalul Satu Mare — Secția penală** apreciază că textul criticat, în speță sintagma „în cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiunea pe viață”, presupune interpretări care excedează standardului de claritate și precizie necesar normei penale. Astfel, din această expresie se poate deduce existența *a priori* a unei operațiuni de individualizare a pedepsei, sens în care destinatarul normei nu își poate conforma conduita raportat la conținutul acesteia. Face referire la jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, Decizia nr. 30 din 27 ianuarie 2016 și Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, prin care s-a statuat, în esență, că o noțiune legală poate avea un conținut și înțeles autonom diferit de la o lege la alta, cu condiția ca legea care utilizează termenul respectiv să îl și definească, în caz contrar destinatarul normei este acela care va stabili înțelesul acelei noțiuni, de la caz la caz, printr-o apreciere care nu poate fi decât una subiectivă și, în consecință, discreționară.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. Arată că, prin Decizia nr. 229 din 21 aprilie 2005, Curtea Constituțională a statuat că nu i se poate substitui legiuitorului pentru adăugarea unor prevederi celor instituite, nu își poate asuma rolul de a crea, de a abroga sau de a modifica o normă juridică și nici nu poate cenzura modul de aplicare și interpretare a legii într-o cauză concretă.

10. În subsidiar, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că procedura simplificată de judecată în cazul recunoașterii învinuirii (sau procedura abreviată a judecății) reprezintă o procedură specială, derogatorie de la dreptul comun — cercetarea judecătorească obișnuită —, ce presupune soluționarea cu celeritate a unor cauze penale pentru care cercetarea judecătorească propriu-zisă devine

redundantă, întrucât în faza de urmărire penală au fost dezlegate toate aspectele legate de existența infracțiunii și de vinovăția inculpatului. În continuare, apreciază că sunt aplicabile considerentele Deciziei nr. 255 din 25 aprilie 2017.

11. În ceea ce privește exigențele de claritate și previzibilitate a legii, arată că dispozițiile criticate sunt formulate cu o precizie suficientă ce permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Face referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu: Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40; Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55; Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59.

12. Apreciază că dispozițiile legale criticate sunt conforme și cu prevederile art. 21 din Constituție referitoare la accesul liber la justiție, de vreme ce acestea nu înlătură posibilitatea oricărei persoane de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, beneficiind de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală raportate la cele ale art. 375 și ale art. 377 din același act normativ, cu următorul conținut:

— Art. 374 alin. (4): „*În cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață, președintele pune în vedere inculpatului că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți și de persoana vătămată, dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa, aducându-i la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10).*”;

— Art. 375: „*(1) Dacă inculpatul solicită ca judecata să aibă loc în condițiile prevăzute la art. 374 alin. (4), instanța procedeează la ascultarea acestuia, după care, luând concluziile procurorului și ale celorlalte părți, se pronunță asupra cererii.*

(11) Inculpatul poate recunoaște faptele și solicita judecarea cauzei în condițiile prevăzute la art. 374 alin. (4) și prin înscris autentic.

(12) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (11), dacă inculpatul este minor, este necesară și încuviințarea reprezentantului său legal.

(2) Dacă admite cererea, instanța întreabă părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe cu înscrisuri.

(3) Dacă respinge cererea, instanța procedeează potrivit art. 374 alin. (5)—(12).”;

— Art. 377: „*(1) Dacă a dispus ca judecata să aibă loc în condițiile prevăzute la art. 375 alin. (1), instanța administrează proba cu înscrisurile încuviințate.*

(2) Înscrisurile pot fi prezentate la termenul la care instanța se pronunță asupra cererii prevăzute la art. 375 alin. (1) sau la un termen ulterior, acordat în acest scop. Pentru prezentarea de înscrisuri instanța nu poate acorda decât un singur termen.

(3) Dispozițiile art. 383 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(4) Dacă instanța constată, din oficiu, la cererea procurorului, a părților ori a persoanei vătămate, că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare trebuie schimbată, este obligată să pună în discuție noua încadrare, dispozițiile art. 386 aplicându-se în mod corespunzător.

(5) Dacă pentru stabilirea încadrării juridice, precum și dacă, după schimbarea încadrării juridice, este necesară administrarea altor probe, instanța, luând concluziile procurorului, părților ori ale persoanei vătămate, dispune efectuarea cercetării judecătorești, dispozițiile art. 374 alin. (5)—(12) aplicându-se în mod corespunzător.”

16. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității în componenta privind exigențele privind calitatea legii, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (1)—(3) referitor la accesul liber la justiție, art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare și art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Totodată, sunt invocate prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, prin Decizia nr. 255 din 25 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 14 iulie 2017, a analizat și a respins, ca inadmisibilă, o critică de neconstituționalitate identică celei formulate în prezenta cauză.

18. Curtea a statuat că voința legiuitorului este explicită, în sensul că exclude de la beneficiul aplicării procedurii simplificate acele infracțiuni care se pedepsesc cu detențiune pe viață, iar o astfel de reglementare nu capătă valențe discriminatorii, având o justificare obiectivă și rezonabilă ce ține de gravitatea extremă a faptei comise, pedeapsa detențiunii pe viață fiind ultima pe scara graduală prevăzută de sistemul represiv românesc și care, în acord cu art. 53 din Codul penal, este cea mai aspră dintre pedepsele principale, fiind precedată (din perspectiva gradului de intensitate a măsurii de constrângere) de pedeapsa amenzii și a închisorii de la 15 zile la 30 de ani.

19. De asemenea, Curtea a reținut că valoarea socială ocrotită prin incriminarea infracțiunilor din Codul penal pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa detențiunii pe viață (în unele cazuri alternativ cu pedeapsa închisorii) este, în principal, viața. art. 189 — „Omorul calificat”, art. 401 — „Atentatul care pune în pericol securitatea națională”, art. 402 — „Atentatul contra unei colectivități”, art. 408 — „Infracțiuni contra persoanelor care se bucură de protecție internațională”, art. 438 — „Genocidul”, art. 439 — „Infracțiuni contra umanității”, art. 440 — „Infracțiuni de război contra persoanelor”). Totodată, a făcut referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia dreptul la viață, statuat în art. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezintă „regele drepturilor”, un drept ce consacră una dintre valorile fundamentale ale statelor democratice care alcătuiesc Consiliul European, numărându-se printre prevederile primordiale ale Convenției. Instanța de la Strasbourg acordă preeminență, în jurisprudența sa, articolului 2, având în vedere că dreptul la viață se bucură de un statut special între dispozițiile Convenției pe care aceasta le consideră primordiale. Prin urmare, Curtea Constituțională a reținut că dreptul la viață constituie un atribut inalienabil al persoanei și reprezintă valoarea supremă în ierarhia drepturilor omului, întrucât este un drept fără de care exercitarea celorlalte drepturi și libertăți garantate de Constituție

și de instrumentele internaționale de protecție a drepturilor fundamentale ar fi iluzorie, fapt ce determină caracterul axiologic al acestui drept, care cuprinde atât un drept subiectiv, cât și o funcție obiectivă, aceea de principiu călăuzitor al activității statului, acesta din urmă având obligația de a proteja dreptul fundamental la viață al persoanei. Așadar, Curtea a constatat că preeminența dreptului la viață este, printre altele, cea care justifică opțiunea legiuitorului de a acorda beneficiul procedurii simplificate de judecată și efectele aplicării acesteia numai în cauzele având ca obiect infracțiuni cu privire la care legea prevede pedeapsa amenzii, pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii sau numai pedeapsa închisorii.

20. În continuare, Curtea a înlăturat susținerile potrivit cărora, în ceea ce privește tentativa la infracțiunea de omor calificat (infracțiune pentru săvârșirea căreia este trimis în judecată și autorul excepției din prezentul dosar), ar trebui să fie admisibilă procedura derogatorie, simplificată, a recunoașterii vinovăției, în caz contrar normele procesual penale ale art. 374 alin. (4) fiind contrare dispozițiilor constituționale referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii, accesul liber la justiție și dreptul la apărare.

21. Față de aceste critici, Curtea a reținut că, potrivit art. 189 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea de omor calificat se pedepsește cu detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar, potrivit art. 33 alin. (2) din Codul penal, când pentru infracțiunea consumată legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, iar instanța s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancționează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani. Art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală reglementează condiția ca inculpatul să nu fie acuzat de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, fără a face distincția dacă pedeapsa detențiunii pe viață este pedeapsă unică sau este prevăzută de lege alternativ cu pedeapsa închisorii ori dacă infracțiunea pedepsită cu detențiunea pe viață a fost consumată sau a rămas în faza de tentativă.

22. Curtea a reținut că o condiție identică era reglementată și în art. 320¹ din Codul de procedură penală din 1968, iar jurisprudența a fost majoritară în sensul că procedura simplificată nu se aplică inculpatului care a comis o infracțiune pedepsită cu detențiunea pe viață, chiar dacă infracțiunea a rămas în faza de tentativă.

23. În continuare, Curtea a constatat că art. 174 din Codul penal, similar art. 144 din Codul penal din 1969, prevede că „*prin săvârșirea unei infracțiuni sau comiterea unei infracțiuni se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice*”, iar art. 187 din Codul penal, similar art. 141¹ din Codul penal din 1969, stabilește că „*prin pedeapsă prevăzută de lege se înțelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei*”. Așadar, prin „săvârșirea unei infracțiuni” se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca „infracțiune consumată sau ca tentativă”, cu alte cuvinte se au în vedere faptele pedepsibile, indiferent dacă acestea se prezintă sub forma unei infracțiuni faptă consumată (forma perfectă) sau sub forma unei infracțiuni faptă tentată (forma imperfectă), fiecare formă pedepsibilă, luată separat, constituind o infracțiune. De asemenea, prin „pedeapsă prevăzută de lege” se înțelege pedeapsa reglementată de norma penală care incriminează fapta săvârșită în forma consumată „fără luarea în considerare a cauzelor de reducere a pedepsei sau de majorare a pedepsei”. Cu alte cuvinte, dacă legea procesual penală — în cazul de față art. 374 alin. (4) — condiționează anumite efecte

de „pedeapsa prevăzută de lege”, referirea se face la limitele speciale de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată (în varianta tip sau calificată), fără a se lua în considerare eventualele cauze generale de agravare (stări de agravare — concursul de infracțiuni, recidiva, circumstanțele agravante) sau de atenuare (stări de atenuare — tentativa, circumstanțele atenuante).

24. Așadar, raportând normele procesual penale ale art. 374 alin. (4) la normele penale precitate, concluzia care s-ar desprinde ar fi că nu se poate proceda la judecata cauzei potrivit procedurii simplificate în ipoteza unei tentative, așadar a unei forme imperfecte a infracțiunii, atunci când infracțiunea consumată se pedepsește cu detențiunea pe viață. Or, față de criticile formulate de autorul excepției, Curtea reține că, și într-o astfel de ipoteză, considerentele deciziilor anterioare ale instanței de control constituțional rămân valabile, întrucât reducerea limitelor speciale de pedeapsă ca urmare a recunoașterii învinuirii nu poate fi convertită într-un drept fundamental, această instituție reprezentând un beneficiu acordat de legiuitor, potrivit politicii sale penale, în anumite condiții, printre care și aceea ca acțiunea penală să nu vizeze o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață (incluzând, astfel cum s-a arătat, și tentativa). Cu alte cuvinte, legiuitorul s-a plasat în interiorul marjei sale de apreciere în reglementarea acestei instituții, atunci când a stabilit că admisibilitatea judecării potrivit procedurii abreviate este determinată de gradul abstract de pericol social al faptei, iar nu de pericolozitatea concretă a făptuitorului, având în vedere și faptul că, astfel cum s-a reținut în precedent, valoarea socială ocrotită prin incriminarea infracțiunilor pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa detențiunii pe viață este, în principal, viața, valoare fundamentală a statelor democratice.

25. Totodată, astfel cum a reținut Curtea în jurisprudența sa, nu se poate vorbi despre un proces echitabil în măsura în care se neagă principiul aflării adevărului în favoarea celerității procesului penal, astfel că nu simpla recunoaștere a vinovăției este determinantă pentru a se da eficiență unui proces echitabil desfășurat în limitele legalității, ci stabilirea vinovăției. De altfel, Curtea a reținut că, chiar și în ipoteza îndeplinirii condițiilor pentru a se proceda la judecata potrivit procedurii simplificate, în măsura în care instanța apreciază că probele administrate în cursul urmăririi penale sunt insuficiente pentru a stabili că fapta există, că aceasta constituie infracțiune și că a fost săvârșită de inculpat, aceasta poate respinge cererea formulată, urmând a judeca cauza potrivit dreptului comun, cadrul procesual în care poate lămuri toate împrejurările, inculpatul putând beneficia, și în acest cadru, de un tratament juridic mai blând, în acord cu efectele circumstanțelor atenuante. Altfel spus, conduita bună a infractorului înainte de săvârșirea infracțiunii, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul ori paguba produsă, comportarea sinceră în fața autorității, recunoașterea vinovăției și alte asemenea reprezintă împrejurări care pot constitui circumstanțe atenuante și pot fi mai favorabile decât beneficiul prevăzut de art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală. De asemenea, Curtea nu a putut reține nici încălcarea dreptului la apărare, având în vedere că acest drept conferă oricărei părți implicate într-un proces, potrivit intereselor sale și indiferent de natura procesului, posibilitatea de a utiliza toate mijloacele prevăzute de lege pentru a invoca în apărarea sa fapte sau împrejurări. Acest drept presupune participarea la ședințele de judecată, folosirea mijloacelor de probă, invocarea excepțiilor prevăzute de legea procesual penală, exercitarea oricăror altor drepturi procesual penale și posibilitatea de a beneficia de serviciile unui apărător, aspecte necenzurate prin norma procesual penală criticată. Totodată, neaplicarea procedurii simplificate și a beneficiilor recunoașterii vinovăției în ipoteza săvârșirii unei tentative la o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa

detențiunii pe viață nu aduce atingere principiului egalității, în condițiile în care egalitatea nu înseamnă uniformitate, iar procedura de judecată în cazul pledoariei de vinovăție nu reprezintă un drept fundamental, condiționarea accesului la această instituție având o justificare obiectivă și rezonabilă, ce ține de gravitatea extremă a faptei comise, chiar și sub forma imperfectă a infracțiunii, având în vedere, astfel cum s-a arătat,

valoarea socială ocrotită prin incriminarea infracțiunilor pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa detențiunii pe viață.

26. Având în vedere similitudinea criticilor de neconstituționalitate formulate în prezenta cauză cu cele soluționate prin Decizia nr. 255 din 25 aprilie 2017, precitată, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (4) din Codul de procedură penală, raportate la cele ale art. 375 și ale art. 377 din același act normativ, excepție ridicată de Cornel Varga în Dosarul nr. 594/83/2020 al Tribunalului Satu Mare — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Satu Mare — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 decembrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 101

din 5 martie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciocină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Bozgan în Dosarul nr. 10.496/55/2020 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.138D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere deciziile Curții Constituționale nr. 516 din 15 iulie 2021, nr. 238 din 27 aprilie 2023 și nr. 260 din 27 aprilie 2023.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia penală nr. 2/R din 9 iunie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 10.496/55/2020, **Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (1) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Gheorghe Bozgan într-o cauză având ca obiect recursul formulat de acesta împotriva sentinței penale prin care, în temeiul art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, a fost

respinsă, ca inadmisibilă, contestația formulată de autorul excepției împotriva unei încheieri a judecătorului de cameră preliminară prin care, în temeiul art. 341 alin. (6) lit. a) din Codul de procedură penală, a fost respinsă plângerea formulată împotriva unei ordonanțe de clasare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că, normele procesual penale criticate nu permit exercitarea unei căi de atac împotriva soluțiilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară în temeiul prevederilor art. 341 alin. (6) lit. a) din Codul de procedură penală în dezacord cu dispozițiile constituționale privind accesul liber la justiție și dreptul la apărare și prevederile convenționale privind dreptul la un recurs efectiv.

6. **Curtea de Apel Timișoara — Secția penală** apreciază că normele procesual penale criticate nu contravin dispozițiilor constituționale încălcate. În acest sens, invocă jurisprudența Curții Constituționale, respectiv deciziile nr. 599 din 21 octombrie 2014, nr. 663 din 11 noiembrie 2014, nr. 52 din 17 februarie 2015, nr. 58 din 24 februarie 2015, nr. 257 din 7 aprilie 2015, nr. 139 din 12 martie 2015, nr. 268 din 23 aprilie 2015, nr. 233 din 7 aprilie 2015, nr. 416 din 28 mai 2015, nr. 294 din 28 aprilie 2015, nr. 432 din 9 iunie 2015, nr. 408 din 28 mai 2015, nr. 521 din 7 iulie 2015, nr. 446 din 16 iunie 2015, nr. 614 din 6 octombrie 2015, nr. 384 din 7 iunie 2016, nr. 534 din 5 iulie 2016, nr. 453 din 28 iunie 2016, nr. 755 din 13 decembrie 2016, nr. 95 din 28 februarie 2017, nr. 789 din 15 decembrie 2016, nr. 132 din 9 martie 2017, nr. 434 din 22 iunie 2017, și nr. 563 din 19 septembrie 2017.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 341 alin. (1) din Codul de procedură penală. Curtea observă că, prin notele scrise, autorul formulează critici de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, modificate prin prevederile art. II pct. 94 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și

pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016, care au următorul cuprins: „(8) *Încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6) [...] este definitivă.*”.

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, normele procesual penale criticate contravin atât dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind valorile supreme în statul de drept, ale art. 21 alin. (1) și (3) referitor la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 referitor la dreptul la apărare și ale art. 124 alin. (1) și (2) privind înfăptuirea justiției, cât și prevederilor art. 13 referitor la dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, atât în forma anterioară modificării prin prevederile art. II pct. 94 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, cât și în forma ulterioară acestei modificări — cu păstrarea soluției legislative criticate —, au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate și în prezenta cauză și față de critici similare.

13. Astfel, prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, atât soluția, cât și considerentele deciziei mai sus menționate regăsindu-se în numeroase decizii ulterioare ale Curții, cum ar fi deciziile nr. 663 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 22 ianuarie 2015; nr. 58 din 24 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 17 aprilie 2015; nr. 139 din 12 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 22 aprilie 2015; nr. 233 din 7 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 11 iunie 2015; nr. 294 din 28 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 432 din 17 iunie 2015; nr. 408 din 28 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din 13 iulie 2015; nr. 446 din 16 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 614 din 13 august 2015; nr. 384 din 7 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 15 iulie 2016; nr. 453 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 908 din 11 noiembrie 2016; nr. 755 din 13 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 2 februarie 2017; nr. 789 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 21 februarie 2017; nr. 434 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 865 din 2 noiembrie 2017; nr. 563 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 961 din 5 decembrie 2017; nr. 801 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 16 februarie 2018; nr. 485 din 17 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 976 din 4 decembrie 2019, nr. 487 din 17 septembrie

2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 931 din 19 noiembrie 2019, și nr. 44 din 4 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 16 aprilie 2020.

14. În motivarea soluției sale, prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, mai sus citată, paragraful 25, Curtea a reținut că încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute de dispozițiile art. 341 alin. (6) și alin. (7) pct. 1 și pct. 2 lit. a), b) și d) din Codul de procedură penală este definitivă, însă acest fapt nu este de natură să afecteze constituționalitatea textului de lege criticat, deoarece stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, atât prevederile art. 129, cât și cele ale art. 126 alin. (2) din Constituție fac referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată urmând a fi prevăzute „numai prin lege”. Curtea a mai statuat că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală nu aduc atingere nici dreptului la apărare consacrat de prevederile art. 24 din Legea fundamentală și nici accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, prevăzute de dispozițiile art. 21 din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu înlătură posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil. Nicio prevedere a Legii fundamentale și a actelor normative internaționale invocate de autorul excepției nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în orice cauză. Astfel, prevederile art. 129 din Constituție stipulează că părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac numai în condițiile legii.

15. Tot prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, mai sus citată, paragraful 26, Curtea a constatat că eliminarea căilor de atac în această materie este justificată de caracterul special al

procedurii instituite de prevederile art. 340 și 341 din Codul de procedură penală. Astfel, legiuitorul a urmărit să asigure celeritatea procedurii și obținerea în mod rapid a unei hotărâri definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar cu privire la soluția procurorului, având în vedere natura cauzelor vizate de dispozițiile art. 340 și 341 din Codul de procedură penală, cauze în care nu se judecă infracțiunea care a format obiectul cercetării sau al urmăririi penale, ci soluția de neurmărire sau netrimitere în judecată dispusă de procuror.

16. Referitor la dreptul la un recurs efectiv, consacrat de dispozițiile art. 13 din Convenție, prin Decizia nr. 485 din 17 septembrie 2019, citată anterior, paragraful 44, Curtea a reținut că acest drept nu semnifică asigurarea unei căi de atac împotriva unei hotărâri judecătorești, ci impune existența în dreptul intern a unei căi procedurale care să permită prevalarea de drepturile și libertățile consacrate de Convenție. Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dispozițiile art. 13 din Convenție garantează o cale legală internă care să ofere posibilitatea de a obține examinarea pe fond a unei „plângeri admisibile” întemeiate pe prevederile Convenției și să asigure un remediu adecvat (Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 16 iulie 2014, pronunțată în Cauza *Ališić și alții împotriva Bosniei și Herțegovinei, Croației, Serbiei, Sloveniei și Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*, paragraful 131). Or, dispozițiile art. 341 din Codul de procedură penală — prin reglementarea procedurii plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată — sunt de natură să asigure îndeplinirea acestei exigențe convenționale, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 434 din 22 iunie 2017, citată anterior, paragraful 30.

17. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate pronunțată prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Bozgan în Dosarul nr. 10.496/55/2020 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală și constată că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 martie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 118/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. VII alin. (1) din Legea nr. 100/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul asistenței sociale, precum și pentru completarea Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România și pentru modificarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 118/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 11 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa*) la prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne,
Marian-Cătălin Predoiu
Ministrul muncii și solidarității sociale,
Simona Bucura-Oprescu
Ministrul familiei, tineretului
și egalității de șanse,
Natalia-Elena Intotero

București, 1 august 2024.
Nr. 924.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 755 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPLB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

